

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
MAREK NIECHCIAŁ

Katowice, 30 grudnia 2019 r.

RKT.611.3.2018.MZ

Decyzja nr RKT - 14/2019

I. Na podstawie art. 23b ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2019 r. poz. 369 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 4 - 6 tej ustawy, po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie o uznanie postanowienia wzorca umowy za niedozwolone

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -

uznaje się postanowienie wzorca umowy stosowane przez Leroy-Merlin Polska spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie, o treści: „Leroy Merlin nie ponosi odpowiedzialności za niedostarczenie towaru lub opóźnienie w dostarczeniu zamówionego towaru lub realizacji zamówienia (...) a także gdy dostarczenie towaru jest niemożliwe w szczególności ze względu na brak odpowiedniego dostępu lub drogi do miejsca dostawy.” **za niedozwolone** postanowienie umowne w rozumieniu art. 385¹ § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r., poz. 1145), co stanowi naruszenie art. 23a ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, i **zakazuje się jego wykorzystywania**.

II. Na podstawie art. 23c ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. 2019 r. poz. 369 ze zm.) - działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - po złożeniu przez Leroy-Merlin Polska spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie w toku postępowania zobowiązania do podjęcia następującego działania zmierzającego do zakończenia naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 23a ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2019 r. poz. 369 ze zm.): rezygnacji ze stosowania postanowienia „Leroy Merlin nie ponosi odpowiedzialności za niedostarczenie towaru lub opóźnienie w dostarczeniu zamówionego towaru lub realizacji zamówienia (...) a także gdy dostarczenie towaru jest niemożliwe w szczególności ze względu na brak odpowiedniego dostępu lub drogi do miejsca dostawy.”, **nakłada się** na Leroy-Merlin Polska spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie obowiązek wykonania ww. zobowiązania **w terminie** jednego miesiąca od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

III. Na podstawie art. 23c ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2019 r. poz. 369 ze zm.) - działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - **nakłada się** na Leroy-Merlin Polska spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie **obowiązek przekazania** informacji o stopniu realizacji ww. zobowiązania i dowodów potwierdzających jego wykonanie **w terminie** 2 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji poprzez przekazanie finalnej wersji regulaminu sklepu internetowego, obecnie dostępnego pod

adresem leroymerlin.pl, wraz ze zdjęciem (zrzutem ekranu) strony internetowej tego sklepu, na której zamieszczono jego regulamin, wskazujących dokonanie zmian, o których mowa w pkt II sentencji niniejszej decyzji.

Uzasadnienie

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej jako „Prezes Urzędu”) przeprowadził postępowanie wyjaśniające (RKT.405.2.2017.MZ) mające na celu wstępne ustalenie, czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone przez wybranych przedsiębiorców prowadzących sprzedaż poprzez Internet, w tym przez Leroy-Merlin Polska spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie (dalej jako „Spółka” i „Przedsiębiorca”).

W związku z dokonanymi na etapie postępowania wyjaśniającego ustaleniami, Prezes Urzędu postanowieniem nr 1 z dnia 16 maja 2018 r. (dalej jako „Postanowienie”) wszczął z urzędu postępowanie w sprawie o uznanie za niedozwolone postanowienia wzorca umowy o następującej treści: „Leroy Merlin nie ponosi odpowiedzialności za niedostarczenie towaru lub opóźnienie w dostarczeniu zamówionego towaru lub realizacji zamówienia (...) a także gdy dostarczenie towaru jest niemożliwe w szczególności ze względu na brak odpowiedniego dostępu lub drogi do miejsca dostawy.”, które może stanowić niedozwolone postanowienie umowne, o którym mowa w art. 385¹ § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r., poz. 1145 - dalej jako „Kodeks cywilny” lub „KC”), co może stanowić naruszenie art. 23a ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2019 r. poz. 369 ze zm., dalej jako „u.o.k.k.” lub „ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów”).

Pismem z dnia 16 maja 2018 r. Spółka została zawiadomiona o wszczęciu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów i Prezes Urzędu wystąpił, na podstawie art. 50 ust. 1 i 2 u.o.k.k., o ustosunkowanie się Przedsiębiorcy do postawionego zarzutu oraz o przestanie określonych informacji (dowód: karta nr 4).

W toku postępowania Spółka ustosunkowała się do przedstawionego zarzutu i jednocześnie składając pierwsze wyjaśnienia w sprawie zobowiązała się do wprowadzenia zmian mających na celu podjęcie działań zmierzających do zakończenia naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 23a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, poprzez usunięcie z wzorca postanowienia umownego kwestionowanego przez Prezesa Urzędu (dowód: karty nr 25-44).

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, pismem z dnia 31 lipca 2019 r., Spółka została poinformowana o zakończeniu zbierania materiału dowodowego. Przedsiębiorca nie skorzystał z prawa do zapoznania się z zebrany materiał dowodowy (dowód: karta nr 50).

Prezes Urzędu ustalił, co następuje

Spółka prowadzi działalność gospodarczą na podstawie wpisu do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod nr 53665, obejmującą między innymi sprzedaż za pośrednictwem ogólnodostępnego sklepu internetowego www.leroymerlin.pl (dowód: karty nr 7-10).

Spółka stosuje wzorzec „Regulaminu”, dostępny na stronie Spółki pod adresem <https://www.leroymerlin.pl/obsługa-klienta-sklep-internetowy/regulamin-e-sklepu.htm>,

(dalej jako „Regulamin”) - dowód: karty nr 12-24. W Regulaminie Spółka zamieściła postanowienie o treści „Leroy Merlin nie ponosi odpowiedzialności za niedostarczenie towaru lub opóźnienie w dostarczeniu zamówionego towaru lub realizacji zamówienia, wynikające z błędnie podanego przez Klienta lub niedokładnego adresu dostawy, a także gdy dostarczenie towaru jest niemożliwe w szczególności ze względu na brak odpowiedniego dostępu lub drogi do miejsca dostawy.” (punkt VI.12 Regulaminu) - dowód: karty nr 15 i 22.

Zgodnie z definicją zawartą w punkcie I.20 Regulaminu „Leroy Merlin” oznacza Leroy-Merlin Polska sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. Na podstawie punktu VI.9 Regulaminu „Wszystkie przesyłki nie dostarczane na paletach, przy których waga paczki nie przekracza 31,5 kg, lub każdy z jej wymiarów (długość/szerokość/wysokość) jest mniejszy niż 200 cm dostarczane są do lokalu zgodnie z adresem dostawy. Pozostałe przesyłki są dostarczane pod budynek wskazany w adresie dostawy, kurier jest zobowiązany wyładować przesyłkę z samochodu” (dowód: karty nr 12, 15, 18 i 21).

Spółka podniosła, że kwestionowane postanowienie Regulaminu odnosi się do dwóch stanów faktycznych. W pierwszym do niedostarczenia towaru lub opóźnienia w dostarczeniu może dojść z powodu niedokładnego lub błędnie podanego adresu klienta. Przedsiębiorca wyjaśnił, że postanowienie to „miało na celu wzmoczenie uważności klientów wypełniających formularz a także ukrócenie praktyk składania zamówień przez osoby nieuprawnione np. dla żartu na adresy osób trzecich”. Należy zauważyć, że opisana wyżej część postanowienia nie była kwestionowana w Postanowieniu. W drugiej części postanowienia Regulaminu określony został przypadek, gdy dostarczenie zamówionego towaru jest niemożliwe, w szczególności ze względu na brak odpowiedniego dostępu lub drogi do miejsca dostawy. Spółka podniosła, że postanowienie dotyczy etapu realizacji umowy podczas którego dostarczenie towaru jest niemożliwe w powodu okoliczności, które nie mogą zostać wyczerpująco wskazane ze względu na nieprzewidywalność sytuacji faktycznych, nie dotyczących Spółki, jakie mogą wystąpić, a które wskazane zostały przykładowo. Spółka stwierdziła, że postanowienie o niemożliwości dostarczenia towaru dotyczy zgodnie z jego literalnym brzmieniem, wyłącznie braku możliwości fizycznego przekazania towaru klientowi z powodów jakie dostawca może napotkać na miejscu dostawy i na które ani Spółka ani dostawca nie mają wpływu. Przedsiębiorca wyjaśnił, że zdarzają się przypadki, gdy „[...]”. Spółka oświadczyła, że [...] (dowód: karty nr 27-28).

Spółka podniosła, że nie wystąpiły żadne przypadki, w których zastosowałyby kwestionowane postanowienie Regulaminu do uniknięcia własnej odpowiedzialności lub odpowiedzialności za osoby, którymi posługuje się dla wykonania zobowiązań (dowód: karta nr 29).

Spółka oświadczyła, że „Rozumiejąc jednak argumenty podniesione przez Prezesa UOKiK, [Spółka] zobowiązuje się wykreślić zakwestionowane postanowienie Regulaminu i w razie wystąpienia przeszkód w dostarczeniu towarów nie dotyczących [Spółki] lub osób za które odpowiada, stosować będzie wyłącznie postanowienia przepisów prawa”. Spółka stwierdziła, że tym samym zobowiązuje się do podjęcia działań zmierzających do zakończenia stosowania zakwestionowanego postanowienia (dowód: karta nr 28).

Prezes Urzędu zważył, co następuje

Naruszenie interesu publicznego

Artykuł 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ogranicza zastosowanie jej przepisów wyłącznie do ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów, podejmowanej w interesie publicznym. Oznacza to, że warunkiem koniecznym do uruchomienia procedur i

zastosowania instrumentów określonych w tej ustawie jest zaistnienie takiego stanu faktycznego, w którym działania przedsiębiorców - naruszając jej przepisy - stanowią potencjalne zagrożenie interesu publicznego. Niniejsze postępowanie dotyczy działania Spółki wobec nieograniczonego kręgu odbiorców korzystających z Internetu, posiadających status konsumentów. Spółka prowadzi działalność gospodarczą poprzez ogólnodostępny sklep internetowy. Wobec tego, że przy prowadzeniu działalności gospodarczej Przedsiębiorca wykorzystuje wzorce umowy, a zatem ustalone z góry przed zawarciem umowy klauzule umowne, na których treść konsument nie ma wpływu, stosowane przez Spółkę niedozwolone postanowienie umowne zawarte we wzorcu może rażąco naruszyć interesy nieograniczonego kręgu konsumentów - każdego aktualnego i potencjalnego klienta.

W tym stanie rzeczy przyjąć należy, iż do oceny stanu faktycznego niniejszej sprawy zastosowanie mają przepisy ww. ustawy, a dotyczące jej postępowanie jest prowadzone w interesie publicznym.

Status przedsiębiorcy

Zgodnie z art. 4 pkt 1 u.o.k.k. przez przedsiębiorcę rozumie się między innymi przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy Prawo przedsiębiorców z dnia 6 marca 2018 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 1292 ze zm., dalej „Prawo przedsiębiorców”). Stosownie do art. 4 ust. 1 i ust. 2 Prawa przedsiębiorców przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną wykonująca działalność gospodarczą. Za przedsiębiorców uznaje się także wspólników spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej.

Stroną postępowania jest spółka z ograniczoną odpowiedzialnością prowadząca działalność gospodarczą, działająca na podstawie wpisu do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. Tym samym Spółka przy wykonywaniu działalności gospodarczej podlega rygorom określonym w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów, a jej działania mogą podlegać ocenie w aspekcie naruszenia zakazu stosowania we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych, których mowa w art. 385¹ § 1 Kodeksu cywilnego.

Naruszenie art. 23a u.o.k.k

Zgodnie z art. 23a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zakazane jest stosowanie we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych, o których mowa w art. 385¹ § 1 Kodeksu cywilnego.

Źródłem polskiej regulacji dotyczącej nieuczciwych postanowień umownych jest Dyrektywa Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dziennik Urzędowy L 095, 21/04/1993 P. 0029 - 0034), zgodnie z której treścią warunki umowy, które nie były indywidualnie negocjowane, mogą być uznane za nieuczciwe, jeśli stoją w sprzeczności z wymogami dobrej wiary, powodują znaczącą nierównowagę wynikających z umowy, praw i obowiązków stron ze szkodą dla konsumenta (art. 3 ust. 1). Zgodnie zaś z powoływanym w art. 23a u.o.k.k. przepisem art. 385¹ § 1 Kodeksu cywilnego postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

Możliwość uznania postanowienia za niedozwolone zależy zatem od łącznego spełnienia następujących przesłanek:

- 1) postanowienie jest stosowane przez przedsiębiorcę wobec konsumentów,
- 2) postanowienie stosowane we wzorcu umowy nie zostało indywidualnie uzgodnione,
- 3) postanowienie kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami,
- 4) postanowienie narusza w sposób rażąco interesy konsumenta,
- 5) postanowienie nie dotyczy sformułowanych w sposób jednoznaczny głównych świadczeń stron.

Dla uznania danego postanowienia umowy za niedozwolone przesłanką sprzeczności z dobrymi obyczajami i rażącego naruszenia interesów konsumenta muszą zachodzić równocześnie. Z reguły rażąco naruszenie interesu konsumenta jest naruszeniem dobrych obyczajów, ale nie zawsze zachowanie sprzeczne z dobrymi obyczajami rażąco narusza ten interes (por. wyrok Sądu Najwyższego z 13 października 2010 r., sygn. akt I CSK 694/09).

Kompetencja do uznania danego postanowienia za abuzywne należy do Prezesa Urzędu, który wydaje decyzję o uznaniu postanowienia wzorca umowy za niedozwolone i zakazującą jego wykorzystywania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 23a u.o.k.k. W decyzji Prezes Urzędu przytacza treść postanowienia wzorca umowy uznanego za niedozwolone. Decyzja ta po uprawomocnieniu, zgodnie z art. 23d u.o.k.k., ma skutek wobec przedsiębiorcy, co do którego stwierdzono stosowanie niedozwolonego postanowienia umownego oraz wobec wszystkich konsumentów, którzy zawarli z nim umowę na podstawie wzorca wskazanego w decyzji.

Stosowanie wzorców umów przez Przedsiębiorcę w relacjach z konsumentami

Spółka, w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, w stosunkach z konsumentami przy zawieraniu umów poprzez sklep internetowy, dostępny pod adresem www.leroymerlin.pl, posługuje się wzorcem umowy o nazwie „Regulamin”.

Przesłanka braku indywidualnego uzgodnienia

Przepis art. 385¹ § 3 Kodeksu cywilnego nakazuje uznać za nieuzgodnione indywidualnie „te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta”. Dokonanie oceny, czy postanowienie było indywidualnie negocjowane wymaga zatem zbadania okoliczności związanych z procesem kontraktowania. Jeśli przy zawieraniu umowy postanowienia nie były między stronami negocjowane, zostały przez przedsiębiorcę ustalone jednostronnie i konsument nie miał rzeczywistego wpływu na ich treść, to należy uznać, że nie były indywidualnie uzgodnione. Taka sytuacja ma miejsce, gdy przedsiębiorca w obrocie z konsumentami posługuje się odgórnie ustalonymi wzorcami umowy (wtedy postanowienie jest zawarte we wzorcu umowy).

W przypadku postępowania w sprawie uznania postanowienia za niedozwolone przesłanka braku indywidualnego uzgodnienia nie ma znaczenia wobec abstrakcyjnego charakteru kontroli postanowienia wzorca umowy. Prezes UOKiK nie bada w niniejszym postępowaniu konkretnych stosunków istniejących pomiędzy kontrahentami, ale wzorzec i treść hipotetycznych stosunków, jakie powstałyby pomiędzy Spółką a potencjalnym konsumentem. Nie ma zatem znaczenia, czy jakaś konkretna umowa była między stronami negocjowana ani nawet czy wzorzec był, czy też nie był zastosowany przy zawieraniu jakiegokolwiek konkretnej umowy. Kontrola ta ma bowiem charakter oceny *ex ante*

i obejmuje wzorzec, nie zaś konkretną umowę. Istotny jest zatem fakt, że Spółka wprowadziła oceniane wzorce do obrotu poprzez wystąpienie z ofertą zawarcia umowy z ich wykorzystaniem.

Mając na uwadze, iż Spółka w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, w stosunkach z konsumentami przy zawieraniu umów sprzedaży w sklepie internetowym postępuje się wskazanym powyżej wzorcem umowy, Prezes Urzędu uznał, że zakwestionowane postanowienie stosowane przez Spółkę jest postanowieniem wzorca umowy, które nie jest indywidualnie negocjowany z konsumentami.

Postanowienia określające główne świadczenia stron

Przez pojęcie „głównych świadczeń stron” należy zasadniczo rozumieć elementy przedmiotowo istotne (*essentialia negotii*) umowy, które przyjmowane są przez strony na zasadzie wyraźnego, a nie domniemanego konsensusu, co wskazuje na indywidualne uzgodnienie treści tych postanowień. Nie ulega wątpliwości, że w praktyce są to postanowienia określające cenę oraz przedmiot świadczeń stron umowy. Za postanowienia określające świadczenia główne stron nie są natomiast uznawane postanowienia dotyczące świadczeń ubocznych, np. odsetki za opóźnienie lub klauzule, które wywierają wpływ na wysokość świadczenia głównego, np. klauzule waloryzacyjne (por. wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 1 marca 2007 r., sygn. akt XVII AmC 12/06, LEX nr 311031).

Jak podkreśla się w orzecznictwie Sądu Najwyższego, pojęcie głównych świadczeń stron należy interpretować raczej wąsko, w nawiązaniu do elementów przedmiotowo istotnych umowy. Ustawodawca posłużył się bowiem terminem „postanowienia określające główne świadczenia stron”, a nie zwrotem „dotyczące” takiego świadczenia, który ma szerszy zakres (por. wyrok Sądu Najwyższego z 8 czerwca 2004 r., sygn. akt I CK 635/03, LEX nr 846537). Z drugiej jednak strony należy odnotować pogląd, iż dla określenia pojęcia głównego świadczenia stron nie ma przesądającego znaczenia to, czy dane świadczenie należy do *essentialia negotii*. Z tej przyczyny zasięg tego pojęcia musi być zawsze ustalany *ad casum* z uwzględnieniem wszystkich postanowień oraz charakteru i celu zawieranej umowy (wyrok Sądu Najwyższego z 8 listopada 2012 r., sygn. akt I CSK 49/12).

Nie ulega wątpliwości, że w praktyce w umowach, z którymi mamy do czynienia w niniejszej sprawie główne świadczenia stron będą polegać na sprzedaży przez przedsiębiorcę produktów oferowanych w sklepie internetowym, zaś po stronie konsumenta - na uregulowaniu płatności za zakupiony towar.

Sprzeczność z dobrymi obyczajami

Klauzula generalna dobrych obyczajów stanowi odesłanie do ocen uzasadniających reguły moralne opierające się na wartościach powszechnie akceptowanych w Polsce. Dobre obyczaje pojmowane są również jako reguły postępowania zgodne z etyką, moralnością i aprobowanymi społecznie normami i zasadami postępowania. Kryteriami decydującymi o sprzeczności z dobrymi obyczajami są wymóg nieusprawiedliwionego pokrzywdzenia i działanie wbrew dobrej wierze i uczciwości. Przyjmuje się, iż nieusprawiedliwione pokrzywdzenie zachodzi wówczas, gdy stosując ogólne warunki umów lub wzorce, próbuje się chronić własne interesy kosztem partnera, bez dostatecznego brania pod uwagę jego interesów i bez przyznania mu wyrównania z tego tytułu.

Poprzez dobre obyczaje rozumiemy pewien powtarzalny wzorzec zachowań, który jest aprobowany przez daną społeczność lub grupę. Są to pozaprawne normy postępowania,

którymi przedsiębiorcy winni się kierować. Ich treści nie da się określić w sposób wyczerpujący, ponieważ kształtowane są przez ludzkie postawy uwarunkowane zarówno przyjmowanymi wartościami moralnymi, jak i celami ekonomicznymi i związanymi z tym praktykami życia gospodarczego. Wszystkie one podlegają zmianom w ślad za zmieniającymi się ideologiami politycznymi i społeczno-gospodarczymi oraz przewartościowaniami moralnymi. W szczególności zaś, dobre obyczaje to normy postępowania polecające nienadużywanie w stosunku do słabszego uczestnika obrotu posiadanej przewagi ekonomicznej.

Dobre obyczaje pozostają klauzulą generalną, która podlega konkretyzacji na okoliczność danego stanu faktycznego. Zgodnie z poglądem doktryny¹, sprzeczne z dobrymi obyczajami są działania, które zmierzają do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania u klienta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności czyli takie działanie, które potocznie określone jest jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające *in minus* od przyjętych standardów postępowania. W stosunkach z konsumentami „dobry obyczaj” powinien wyrażać się we właściwym informowaniu o przysługujących uprawnieniach, niewykorzystywaniu pozycji profesjonalisty i rzetelnym traktowaniu partnerów umów. W takich stosunkach szczególne znaczenie mają te oceny zachowań podmiotów w świetle dobrych obyczajów, które odwołują się do takich wartości jak: szacunek wobec partnera, uczciwość, szczerowość, zaufanie, lojalność, rzetelność i fachowość. Działanie wbrew dobrym obyczajom w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego wyraża się w tworzeniu przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową tego stosunku².

Pomocne przy ocenie abuzywnego charakteru postanowienia wzorca umowy w kontekście dobrych obyczajów może być dokonanie testu weryfikacji „przyzwoitości” danej klauzuli. Należy w związku z tym zbadać, czy oceniane postanowienie wzorca umowy jest sprzeczne z ogólnym wzorcem zachowań przedsiębiorców wobec konsumentów. Wymaga to ustalenia, jak wyglądałyby prawa lub obowiązki konsumenta w braku takiej klauzuli lub przy zastosowaniu istniejących przepisów o charakterze dyspozytywnym. Jeżeli konsument byłby - na podstawie ogólnych przepisów - w lepszej sytuacji, gdyby konkretnego postanowienia wzorca nie było, wówczas należy przyjąć, że może ono mieć charakter abuzywny³.

Rażące naruszenie interesów konsumenta

Daną klauzulę będzie można uznać za abuzywną, kiedy umowne ukształtowanie praw i obowiązków konsumenta rażąco narusza jego interesy. Generalnie można przyjąć, iż chodzi tu o sytuacje, w których w sposób rażący naruszona została równowaga interesów stron umowy i to przez to, iż jedna z nich wykorzystywała swoją przewagę, układając ogólne warunki lub wzorce umowne. Pojęcie „interesów” konsumenta należy interpretować szeroko, nie tylko jako niekorzystne ukształtowanie jego sytuacji ekonomicznej. Należy tu uwzględnić także takie aspekty, jak niedogodności organizacyjne, stratę czasu, dezorganizację, wprowadzenie w błąd, nierzetelne traktowanie, czy naruszenie prywatności konsumenta⁴.

Interpretacji, kiedy mamy do czynienia z rażącym naruszeniem interesów konsumenta, a kiedy tylko ze zwykłym nie należy sprowadzać do kategorii czysto ekonomicznej, gdyż nie chodzi tu o kryteria rachunkowe, a więc porównanie pieniężnej wartości świadczeń.

¹ K. Pietrzykowski (red.), *Kodeks cywilny. Komentarz*, Warszawa 2002 r., str. 804.

² Wyrok SN z dnia 13 lipca 2005 r., sygn. akt I CK 832/04.

³ Wyrok SN z dnia 19 marca 2007 r., sygn. akt III SK 21/06.

⁴ Wyrok SN z dnia 8 czerwca 2004 r., sygn. akt I CK 635/03.

Określenie „rażąco” należy odnieść do znacznego odbiegania przyjętego uregulowania od zasad uczciwego (słusznego) wyważenia praw i obowiązków. Za tego typu zasady konstruujące modelowe (optymalne) ukształtowanie praw i obowiązków umownych stron traktowane są przepisy ustawowe o charakterze dyspozytywnym. Stąd też nie jest możliwe ustalenie pewnych ogólnych kryteriów, których spełnienie w każdej sytuacji automatycznie prowadzi do uznania, że interesy danego konsumenta zostały rażąco naruszone. Oznacza to, że ocena, czy postanowienia zawartej umowy rażąco naruszają interesy konsumenta, powinna być dokonywana *in concreto*, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danego przypadku. W tym zakresie zasadne jest sięgnięcie do Dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich która stanowi, że daną klauzulę należy uznawać za niedozwoloną, gdy naruszając zasadę wzajemnego zaufania, powoduje znaczącą (istotną) i niesprawiedliwą dysproporcję praw i obowiązków na niekorzyść konsumenta (art. 3 ust. 1). W związku z tym pojęcie „rażącego naruszenia interesów konsumenta” można utożsamiać z istotną i niesprawiedliwą dysproporcją praw i obowiązków na jego niekorzyść. Ponadto, przy określaniu stopnia naruszenia interesów konsumenta należy stosować nie tylko kryteria obiektywne (np. wielkość poniesionych czy grożących strat), lecz również względy subiektywne związane bądź to z przedsiębiorcą (np. renomą firmy), bądź to z konsumentami (np. seniorzy, dzieci). Konieczne jest zbadanie, jaki jest zakres grożących potencjalnemu konsumentowi strat lub niedogodności⁵. Jak wskazał w jednym z kluczowych orzeczeń Sąd Najwyższy - dokonując wykładni art. 385¹ Kodeksu cywilnego - rażące naruszenie interesów konsumenta oznacza niesprawiedliwą dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym.

Podsumowując, obie wskazane art. 385¹ KC formuły prawne (tj. dobre obyczaje oraz rażące naruszenie interesów konsumentów) służą do oceny tego, czy standardowe klauzule umowne zawarte we wzorcu umownym przekraczają zakreślone przez ustawodawcę granice rzetelności kontraktowej twórcy wzorca w zakresie kształtowania praw i obowiązków konsumenta.

Klauzule szare

Narzędziem pomocnym do identyfikacji postanowień niedozwolonych pod kątem naruszenia dobrych obyczajów oraz rażącego naruszenia interesów konsumentów są tzw. klauzule szare. Ich przykładowy katalog określony został w art. 385³ KC i zawiera najbardziej typowe i znane z praktyki obrotu postanowienia naruszające równowagę kontraktową stron. Samo jednak zamieszczenie klauzuli wśród postanowień wymienionych w omawianym katalogu nie powinno przesądzać automatycznie o jej niedozwolonym charakterze. Nie jest bowiem wykluczone, iż konkretna klauzula, mimo iż objęta listą, nie ma niedozwolonego charakteru. W konkretnym przypadku może się okazać, iż nie prowadzi ona do rażącego naruszenia interesów konsumentów. Dlatego też katalog klauzul zawarty w art. 385³ KC należy traktować jako listę tzw. klauzul szarych. Jak wynika z orzecznictwa Sądu Najwyższego, postanowienie umowne, które zostało umieszczone w przykładowym katalogu nieuczciwych postanowień umownych nie jest *per se* nieuczciwym postanowieniem umownym. Treść tego katalogu nie przesądza statusu danego postanowienia jako niedozwolonego postanowienia umownego (postanowienia wzorca umowy). Wykaz ten

⁵ Por. wyrok SA z Warszawy z dnia 13 marca 2014 r., sygn. akt VI ACa 1733/13; wyrok SOKiK z dnia 26 maja 2015 r., sygn. akt XVII AmC 2615/14.

należy kwalifikować jako swoistą wskazówkę co do rodzaju postanowień, które mogą budzić zastrzeżenia z punktu widzenia ich zgodności z interesami i uprawnieniami konsumentów⁶.

Na podstawie art. 385³ pkt 2 KC w razie wątpliwości uważa się, że niedozwolonymi postanowieniami umownymi są te, które w szczególności wyłączają lub istotnie ograniczają odpowiedzialność względem konsumenta za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania. Niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania polega na każdym uchybieniu zobowiązania przez dłużnika, niezależnie od tego, na czym miałyby ono polegać. Jest to każda rozbieżność pomiędzy prawidłowym spełnieniem świadczenia określonego w treści zobowiązania a rzeczywistym zachowaniem się dłużnika. Jeżeli świadczenie polega na określonym działaniu, naruszeniem zobowiązania jest niedopełnienie tego działania w całości lub części albo też dopełnienie go w sposób niewłaściwy⁷.

Przesłanki wydania decyzji zobowiązującej

Wskazać także należy, że zgodnie z art. 23c ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jeżeli przedsiębiorca przed wydaniem decyzji, o której mowa w art. 23b ust. 1 u.o.k.k, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zakończenia naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 23a u.o.k.k, lub usunięcia skutków tego naruszenia, Prezes Urzędu może, wydając decyzję, o której mowa w art. 23b ust. 1 u.o.k.k, zobowiązać przedsiębiorcę do wykonania tych zobowiązań.

W doktrynie podkreśla się, że decyzja zobowiązująca stanowi jeden z najbardziej skutecznych mechanizmów będących w dyspozycji Prezesa Urzędu, których celem jest doprowadzenie działań przedsiębiorców do stanu zgodności z prawem ochrony konkurencji i konsumentów. Można wręcz twierdzić, iż jest to modelowy - bo koncyliacyjny, niesporny - sposób kształtowania przez regulatora zasad działania rynku sprzyjającego konsumentom. Przyczyną wysokiej skuteczności procedury zobowiązującej jest przede wszystkim proporcjonalne rozłożenie obciążeń i korzyści po obu stronach tej relacji administracyjno-prawnej. Każda ze stron, tj. organ administracyjny i przedsiębiorca, wnosi swoisty „wkład” w doprowadzenie do stanu zgodności z prawem, poświęcając z reguły pewne wartości, w zamian zyskując natomiast inne. Istotne jest przede wszystkim to, iż ostatecznie zyskuje konsument, którego interes podlega szczególnej ochronie.

Podkreślenia wymaga, że rozstrzygnięcie dotyczące zobowiązań przedsiębiorcy jest elementem decyzji stwierdzającej naruszenie zakazu, o którym mowa w art. 23a u.o.k.k. Tym samym wydanie decyzji na podstawie art. 23c u.o.k.k wymaga jednoznacznego stwierdzenia (udowodnienia), że doszło do naruszenia zakazu stosowania we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych, o których mowa w art. 385¹ § 1 KC, a także zobowiązania się przedsiębiorcy do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zakończenia naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 23a u.o.k.k, lub usunięcia skutków tego naruszenia.

W związku z powyższym, dla zastosowania art. 23c u.o.k.k w przedmiotowej sprawie zachodzi w pierwszej kolejności konieczność udowodnienia naruszenia przez Spółkę art. 23a u.o.k.k.

Ocena postanowienia wzorca umowy stosowanego przez Przedsiębiorcę

⁶ wyrok SN z 11 października 2007 r., sygn. akt III SK 19/07, LEX nr 496411.

⁷ Maciej Skory „*Klauzule abuzywne w polskim prawie ochrony konsumenta*”, Kraków 2005, str. 243.

W toku niniejszego postępowania Prezes Urzędu ustalił, że Spółka stosuje niedozwolone postanowienie umowne o treści „Leroy Merlin nie ponosi odpowiedzialności za niedostarczenie towaru lub opóźnienie w dostarczeniu zamówionego towaru lub realizacji zamówienia (...) a także gdy dostarczenie towaru jest niemożliwe w szczególności ze względu na brak odpowiedniego dostępu lub drogi do miejsca dostawy”. Postanowienie wzorca umownego pozwala Przedsiębiorcy na wyłączenie odpowiedzialności względem konsumenta za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania. Postanowienie o powyższej treści narusza zakaz stosowania we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych ze względu na sprzeczność z dobrymi obyczajami oraz rażąco naruszanie interesów konsumentów.

W przypadku niniejszego postanowienia skonkretyzowane pojęcie dobrego obyczaju wyraża się w niewykorzystywaniu przez przedsiębiorcę swej uprzywilejowanej pozycji kontraktowej do narzucania w stosowanym wzorcu umownym postanowienia pozwalającego przedsiębiorcy na zwolnienie się z odpowiedzialności za niewykonanie umowy, polegające na niedostarczeniu towaru oraz za nienależyte wykonanie umowy, polegające na opóźnieniu w dostarczeniu towaru, w sytuacji gdy dostarczenie towaru jest niemożliwe.

Ponadto, za dobry obyczaj w niniejszej sprawie należy uznać konstruowanie wzorca umowy z poszanowaniem zasady rzetelnego traktowania konsumenta, jako równorzędnego partnera umowy przejawiającej się w zachowaniu symetryczności praw i obowiązków konsumenta i przedsiębiorcy, tj. równorzędnego traktowania stron umowy w zakresie obowiązków, wynikających z realizacji tej umowy. Analizowana klauzula umowna narusza dobre obyczaje poprzez przerwienie na konsumenta ryzyka niewykonania lub niewłaściwego wykonania umowy, na przykład opóźnienia w dostawie towaru.

Kwestionowane postanowienie pozwala Spółce na zwolnienie się z odpowiedzialności za niewykonanie umowy, polegające na niedostarczeniu towaru oraz za nienależyte wykonanie umowy, polegające na opóźnieniu w dostarczeniu towaru, w sytuacji gdy dostarczenie towaru jest niemożliwe. Wskazane w końcowej części postanowienia dwa stany faktyczne („brak odpowiedniego dostępu lub drogi do miejsca dostawy”) mają charakter wyłącznie przykładowy, na co wyraźnie wskazuje użyte sformułowanie „w szczególności”. Jak z tego wynika, Spółka wyłącza swoją odpowiedzialność za wszelkie przypadki, w których „dostarczenie towaru jest niemożliwe”. Postanowienie umowne w żadnej sposób nie określa ani nie ogranicza przyczyn niemożności dostarczenia towaru, wobec czego może ono znaleźć zastosowanie także w przypadku, gdy przyczyny takie leżą po stronie przedsiębiorcy lub gdy ponosi on za nie odpowiedzialność. Dostarczenie towaru może okazać się niemożliwe na przykład z powodu braku dostępności towaru w magazynie, wynikającej z błędu systemu magazynowego czy uszkodzenia posiadanych egzemplarzy bądź innej przyczyny, za którą odpowiada przedsiębiorca. Opóźnienie dostawy wynikać może z działania lub zaniechania pracowników Spółki (np. błędne zaadresowanie paczki) lub podmiotów, którym powierza ona dostarczanie towarów (np. uszkodzenie, zagubienie lub pomylenie przesyłki w trakcie transportu).

W tym miejscu należy odnieść się do argumentów Spółki, iż postanowienie o niemożliwości dostarczenia towaru dotyczy zgodnie z jego literalnym brzmieniem, wyłącznie braku możliwości fizycznego przekazania towaru klientowi z powodów jakie dostawca może napotkać na miejscu dostawy i na które ani Spółka ani dostawca nie mają wpływu. Treść kwestionowanego postanowienia nie potwierdza takiego wąskiego zakresu jego zastosowania. Spółka wyraźnie określiła zakres stosowania klauzuli do wszystkich przypadków, gdy dostarczenie towaru jest niemożliwe, wskazując jedynie dwa przykładowe (co potwierdza

użycie zwrotu „w szczególności”) stany faktyczne. Te wskazane wprost przez Spółkę dwie przestanki wyłączenia jej odpowiedzialności to, jak wspomniano wyżej, „brak odpowiedniego dostępu lub drogi do miejsca dostawy”.

Powyższe przyczyny przedstawione zostały bardzo ogólnie, nie wskazują z jakiego powodu brak jest odpowiedniego dostępu lub drogi - mogą być to także przyczyny leżące po stronie Przedsiębiorcy lub zjawiska, na które konsument może nie mieć żadnego wpływu i za których zaistnienie nie ponosi odpowiedzialności. Tak ogólne i nieprecyzowane postanowienie pozwala Spółce na dowolną ocenę, czy w konkretnym przypadku dojazd do miejsca dostawy był odpowiedni. Regulamin zawiera jedynie informację, iż wszystkie przesyłki nie dostarczane na paletach, przy których waga paczki nie przekracza 31,5 kg, lub każdy z jej wymiarów (długość/szerokość/wysokość) jest mniejszy niż 200 cm dostarczane są do lokalu zgodnie z adresem dostawy. Pozostałe przesyłki są dostarczane pod budynek wskazany w adresie dostawy, kurier jest zobowiązany wyładować przesyłkę z samochodu (pkt VI.9).

Konsument nie otrzymuje w treści Regulaminu informacji jakie kryteria musi spełnić lokalizacja dostawy, aby mogła ona zostać dokonana, a jednocześnie w razie braku ich spełnienia, musi liczyć się z jej opóźnieniem lub nawet z brakiem możliwości dostawy, przy jednoczesnym wyłączeniu odpowiedzialności Spółki z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania jej zobowiązania. Takie postanowienie umowne godzi w równowagę kontraktową stron, gdyż wprowadza dysproporcję praw i obowiązków stron umowy, przyznając jedynie jednej z nich uprawnienie do dowolnego ustalania kryteriów wpływających na realizację jej zobowiązania do dostarczenia towaru.

Zgodnie z art. 471 KC dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Na podstawie art. 474 KC dłużnik odpowiedzialny jest jak za własne działanie lub zaniechanie za działania i zaniechania osób, z których pomocą zobowiązanie wykonywa, jak również osób, którym wykonanie zobowiązania powierza.

Zakwestionowana klauzula narusza przede wszystkim ekonomiczne interesy konsumenta, albowiem pozbawia konsumenta roszczeń wynikających z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania przez przedsiębiorcę. Konsument nie otrzyma zamówionego towaru lub usługi albo realizacja jego zamówienia zostanie opóźniona i mimo tego nie będzie mógł on uzyskać od przedsiębiorcy żadnego odszkodowania za niewłaściwe wykonanie umowy lub brak jej wykonania. Brak dostępu do zamówionego towaru lub opóźnienie dostawy może mieć liczne negatywne konsekwencje dla konsumenta, jak choćby wstrzymać prowadzony remont. Postanowienie to godzi w zasadę ekwiwalentności świadczeń oraz równowagi kontraktowej stron, gdyż przewiduje wyłączenie odpowiedzialności wyłącznie przedsiębiorcy.

Z uwagi na powyższe, przyjęty przez Spółkę w niniejszym postanowieniu sposób ukształtowania stosunku prawnego pomiędzy przedsiębiorcą a konsumentem należy uznać za sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco naruszający interesy słabszej strony tego stosunku prawnego, tj. konsumenta. Rozwiązanie to narusza wewnętrzną równowagę umowy i słuszność kontraktową, dyskryminując konsumenta. Ma to miejsce w szczególności w przypadku, gdy dostawa towaru nie zostanie zrealizowana lub zostanie opóźniona z przyczyn, które zgodnie z zakwestionowanym postanowieniem pozwalają przedsiębiorcy na zwolnienie się z odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy, a na podstawie ogólnych przepisów Kodeksu cywilnego Spółka ponosiłaby w takim przypadku odpowiedzialność. Nie ulega wątpliwości, że gdyby wobec konsumenta zastosowanie miały ogólne przepisy prawa, byłby on w lepszej sytuacji, niż gdyby zastosowano wobec niego kwestionowane postanowienie wzorca.

W świetle powyższego, w ocenie Prezesa Urzędu, postanowienie określone w punkcie I sentencji decyzji narusza zakaz stosowania we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych, o których mowa w art. 385¹ § 1 Kodeksu cywilnego.

Z uwagi na powyższe orzeczono jak w punkcie I sentencji decyzji.

Złożenie zobowiązania przez przedsiębiorcę i nałożenie przez Prezesa Urzędu obowiązku wykonania tego zobowiązania

Spółka złożyła wniosek o wydanie decyzji zobowiązującej na podstawie art. 23c ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w pierwszym piśmie stanowiącym odpowiedź na zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie o uznanie postanowienia wzorca umowy za niedozwolone. We wniosku tym Spółka zobowiązała się do podjęcia działań zmierzających do rezygnacji ze stosowania postanowienia kwestionowanego przez Prezesa Urzędu, określonego w punkcie I sentencji niniejszej decyzji.

W ocenie Prezesa Urzędu, zaproponowane przez Spółkę zobowiązanie nie budzi zastrzeżeń, a jego treść jest jednoznaczna i precyzyjna. Zobowiązanie Spółki zmierza do usunięcia wątpliwości Prezesa Urzędu dotyczących kwestionowanego postanowienia, a także do zakończenia naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 23a u.o.k.k. Realizacja wnioskowanego przez Spółkę zobowiązania pozwoli osiągnąć efektywność załatwienia sprawy dla dobra interesu publicznego, zapewniając eliminację niedozwolonego postanowienia umownego decyzji, co niewątpliwie będzie korzystne dla konsumentów.

Mając powyższe na uwadze Prezes UOKiK uznał za celowe nałożenie na Spółkę obowiązku wykonania przedłożonego przez nią zobowiązania. Tym samym spełnione zostały warunki niezbędne do wydania decyzji na podstawie art. 23c ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Stosownie do art. 23c ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu może określić termin wykonania zobowiązań. W związku z powyższym, Prezes Urzędu nałożył na Spółkę obowiązek wykonania tego zobowiązania w terminie jednego miesiąca od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji. Termin ten jest, w ocenie Prezesa UOKiK, odpowiedni i wystarczający do realizacji zobowiązania.

Wobec powyższego Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie II sentencji decyzji.

Nałożenie przez Prezesa Urzędu na przedsiębiorcę obowiązku składania informacji o stopniu realizacji zobowiązania

Stosownie do art. 23 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, elementem obligatoryjnym decyzji zobowiązującej jest nałożenie przez Prezesa Urzędu obowiązku składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązania. Na podstawie tego przepisu Spółka została zobowiązana do złożenia - w terminie wskazanym w punkcie III sentencji niniejszej decyzji - informacji o stopniu realizacji zadeklarowanego przez Spółkę zobowiązania i dowodów potwierdzających jego wykonanie.

Obowiązki nałożone na Spółkę w tym zakresie są odpowiednie do tego, aby Prezes Urzędu uzyskał wyczerpujące informacje o stopniu realizacji zobowiązania, które Spółka zobligowana jest wykonać. Wyznaczony przez Prezesa Urzędu termin dotyczący przekazania informacji o stopniu realizacji zobowiązania jest racjonalny z punktu widzenia możliwości wykonania przez Przedsiębiorcę obowiązku sprawozdawczego. Jednocześnie termin ten umożliwi Prezesowi Urzędu weryfikację realizacji zobowiązania przez Spółkę.

Wobec powyższego Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie III sentencji decyzji.

Pouczenie

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 u.o.k.k. w zw. z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2019 r. poz. 1460 ze zm., dalej jako „k.p.c.”) - od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 785, dalej jako „u.k.s.c.”), odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1000 zł.

Zgodnie z art. 103 u.k.s.c., Sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.

Zgodnie z art. 105 ust. 1 u.k.s.c., wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Stosownie do treści art. 117 § 1,3 i 4 k.p.c. strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaże, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego. Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Dyrektor Delegatury
Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów w Katowicach
Maciej Frągsztajn